

DPA

DANSK
PRODUCENT
ANSVAR

Individuel producents indsamling af elskrot (WEEE)

Dansk Producentansvar, juni 2022

DPA er en forkortelse for Dansk Producentansvar. DPA varetager de administrative opgaver, som er forbundet med miljølovgivningens regler om producentansvar for elektrisk og elektronisk udstyr, batterier og akkumulatorer samt biler og udbetaling af skrotningsgodtgørelse for biler.

Producentansvaret har hjemmel i den danske Miljøbeskyttelseslov. Denne udmøntes i tre bekendtgørelser for de forskellige produkttyper, nemlig hhv. Elektronikaffaldsbekendtgørelsen, Batteribekendtgørelsen og Bilskrøtbekendtgørelsen. De til enhver tid gældende lovtekster findes samlet på www.producentansvar.dk.

De danske bekendtgørelser tager udgangspunkt i tre EU-direktiver for samme produktområder, nemlig det såkaldte (W)EEE-direktiv, Batteridirektiv samt ELV-direktiv. Også disse direktiver findes på www.producentansvar.dk.

Producentansvaret er baseret på princippet om, at den enkelte producent eller importør tager et livcyklusbaseret ansvar for sine produkter - fra design til produkterne er udtjente og skal miljøbehandles. Formålet er at fremme den cirkulære økonomi, hvor både produktion og miljøbehandling skal ske med størst muligt hensyn til og udnyttelse af de miljøfarlige, men også værdifulde ressourcer, der findes i denne type produkter.

Producent og importør bliver i det følgende benævnt *producent* under ét, da reglerne for de to grupper er ens.

Der kan anvendes følgende forkortelser: WEEE (Waste Electrical and Electronic Equipment) for elektronikskrot, BAT for batterier og akkumulatorer, samt ELV (End of Life Vehicles) for udtjente biler.

I henhold til reglerne om producentansvar for affald fra elektriske og elektroniske produkter (EEE-produkter) beskriver dette dokument, hvorledes producenter, som ikke samarbejder med kollektive producentordninger, kan varetage tilbagetagning og behandling af det elektriske udstyr, når dette bliver til affald.

Indhold

Individuel ordning.....	3
Indsamling af elektronikaffald fra husholdninger	3
Økonomisk sikkerhedsstillelse	3
Indsamling for individuelle producenter med små mængder husholdningsudstyr.....	4
Indsamling af elektronikaffald fra erhverv	4
Information til producentens samhandelspartnere	5
Aftaler med miljøgodkendte oparbejdningsvirksomheder	5
Registrering og indberetning til DPA	5
Afholdelse af omkostninger til indsamlings- og behandlingssystemer	5

Individuel ordning

Hvis en producent eller importør (herefter benævnt producent) af elektrisk og elektronisk udstyr vælger at varetage producentansvaret individuelt (individuel ordning), skal producenten selv etablere systemer til indsamling af elektronikaffald. Hvis en producent er etableret ved en bemyndiget repræsentant, skal repræsentanten etablere systemer til indsamling af elektronikaffald i lighed med en producent, idet reglerne for de to aktører er ens på dette område.

Der er væsentlig forskel på systemer for indsamling af elektronikaffald fra husholdninger og udstyr fra erhvervsmæssig brug.

Indsamling af elektronikaffald fra husholdninger

Når en producent markedsfører produkter til anvendelse i private husholdninger og ikke samarbejder med en kollektiv ordning, er producenten omfattet af den såkaldte tildelingsordning på lige fod med de kollektive producentordninger. Via tildelingsordningen tildeler DPA hver producent nogle specifikke geografiske indsamlingsområder med et antal kommunale indsamlingssteder. Fra disse indsamlingssteder er den enkelte producent forpligtet til at afhente elskrot. Producenten skal afhente og foretage behandling af den mængde elskrot, som afleveres af borgerne på de tildelte indsamlingssteder. Samtidig skal producenten stille opsamlingsmateriel til rådighed for de tildelte kommunale indsamlingssteder, i det omfang som kommunen ønsker. Behandlingen af elskrottet skal ske af en miljøgodkendt genvindingsvirksomhed.

En producent får tildelt indsamlingsområder i forhold til sin markedsandel for de produktkategorier, som markedsføres. Nogle producenter kan have så lille en markedsandel, at de ikke kan forpligtes til at indsamle elskrot fra kommunerne. Disse producenter er dog fortsat omfattet af forpligtelsen til at stille sikkerhed for deres tildeling.

Producenten er forpligtet til at efterleve de retningslinjer for afhentning fra de kommunale indsamlingssteder, som fremgår af Elektronikaffaldsbekendtgørelsen.

Foruden afhentning og behandling af elskrot fra de kommunale indsamlingssteder er producenten forpligtet til at kunne anvisne regionale indsamlingssteder, hvor forhandlere, distributører og erhvervsdrivende kan aflevere det husholdningslignende elskrot, som grundet art og mængde ikke kan håndteres af kommunen.

Producenter, som markedsfører produkter til anvendelse i husholdningerne, kan hos kollektive ordninger købe sig til de logistiske ydelser. De kollektive ordninger varetager mod betaling bl.a. tilbagetagning fra de kommunale indsamlingssteder, og de har etableret regionale indsamlingssteder, hvor forhandlere og andre kan aflevere det elskrot, de har modtaget i forbindelse med salg af nyt udstyr. Ligeledes har de kollektive ordninger indgået aftaler med miljøgodkendte oparbejdningsevne, som varetager behandlingen af det tilbagetagne elskrot.

Økonomisk sikkerhedsstillelse

Når en producent eller importør markedsfører udstyr, hvor slutbrugerne er husholdninger, inkluderer producentansvaret et krav om en årlig økonomisk sikkerhedsstillelse for udgifter til indsamling og oparbejdning af elskrot.

Sikkerhedsstillelsen bliver anvendt i de situationer, hvor den enkelte producent eller importør ophører med at eksistere eller ikke løfter ansvaret for håndtering af den tildelte mængde elskrot.

Sikkerheden skal stilles af producenten eller dennes kollektive ordning i form af en såkaldt anfordringsgaranti eller ved DPA's fakturering, hvis det drejer sig om en individuel sikkerhedsstillelse, hvor producenten ikke har modtaget en tildeling.

Indsamling for individuelle producenter med små mængder husholdningsudstyr

Producentens forpligtelse til at tilbagetage affald af elektrisk og elektronisk udstyr fremgår af Elektronikaffaldsbekendtgørelsen. Det betyder konkret, at DPA årligt meddeler producenten, hvor stor en mængde elskrot han skal tage tilbage, dvs. indsamle på ét eller flere kommunale indsamlingssteder.

Mængden, der skal indsamles, vil være baseret på producentens indberettede markedsførte mængde multipliceret med en såkaldt tilbagetagningsfaktor, som er udregnet pr. kategori. Tilbagetagningsfaktoren beregner DPA hvert år baseret på de samlede mængder markedsført udstyr i forhold til den samlede mængde indsamlet udstyr pr. kategori.

Eksempel

En individuel producent har markedsført 100 kg i kategorien "lyskilder" til brug i private husholdninger. Tilbagetagningsfaktoren er beregnet til 0,60 for kategorien "lyskilder".

DPA kan efterfølgende meddele producenten, at han i den pågældende tildelingsperiode skal indsamle 60 kg elskrot i denne kategori eller i den affaldsfraktion, hvortil kategorien hører. Mængden fremkommer ved: $100 \text{ kg} \times 0,60 = 60 \text{ kg}$. Det er også denne mængde, som producenten skal stille finansiel sikkerhed for.

I eksemplet er det på grund af den lille mængde ikke muligt for producenten at afhente elskrot fra de kommunale indsamlingsordninger. Hvis producenten ikke ønsker at være medlem af en kollektiv ordning, som bl.a. varetager indsamlingen af elskrot på producentens vegne, skal producenten stille en økonomisk sikkerhed for udgifter til indsamling i den indeværende tildelingsperiode. DPA kan under særlige vilkår frigive sikkerhedsstillelsen til de kollektive ordninger, som fra de kommunale indsamlingssteder har indsamlet ekstra elskrot af samme kategori som producenten.

Læs evt. mere om sikkerhedsstillelse på www.producentansvar.dk

Producenter kan iflg. loven etablere deres egne indsamlingsordninger. Hvis producenten har indsamlet nok affald af elektrisk udstyr, kan ovennævnte sikkerhedsstillelse frigives til producenten. Når producenter har indsamlet affald af elektrisk og elektronisk udstyr, skal de efterleve reglerne i Elektronikaffaldsbekendtgørelsen om særskilt håndtering og krav til genanvendelse.

Indsamling af elektronikaffald fra erhverv

Hovedparten af de producenter, som markedsfører elektriske produkter rettet mod erhverv, vælger at varetage producentansvaret individuelt. Hvis en producent vælger at varetage producentansvaret individuelt for erhvervsprodukter, skal producenten selv etablere et tilbagetagnings- og behandlingssystem for de produkter, producenten markedsfører.

En sælger af erhvervsudstyr kan aftale med køber, at køber overtager behandlingsforpligtelserne og værdien af elskrottet, når produktet bliver til affald. Det er herefter købers ansvar, at affaldet afleveres til en miljøgodkendt oparbejder. Køberen af erhvervsudstyret kan dog ikke overtage producentansvaret og registreringsforpligtelsen, som i alle tilfælde påhviler producenten.

Producenter af erhvervsudstyr, der ikke etablerer egne indsamlingssystemer, skal i forbindelse med årlig indberetning indberette hvilke mængder, der er ansvarsoverdraget til køber. I det følgende fremhæves nogle af de vigtigste elementer, der indgår i et tilbagetagnings- og behandlingssystem.

Information til producentens samhandelspartnere

Som det første element i et system for tilbagetagning af elskrot fra erhverv skal producenten levere information til samhandelspartnere og slutbrugere, om hvordan elskrottet i praksis skal returneres til producenten. Producenten skal derfor tilstræbe, at samhandelspartnere i forbindelse med markedsføring af udstyret giver informationer til slutbrugere om forpligtelsen til tilbagetagning af udstyret, når det er blevet til elskrot.

Producenten skal også sørge for, at der bliver etableret procedurer for, hvordan samhandelspartnere skal agere, når den praktiske tilbagetagning skal foregå. Her kan der fx være tale om anvendelse af særlige kontaktpersoner, e-mailadresser, hjemmesider til brug ved registrering af de tilbagetagne mængder og eventuelt særlige transportører og afleveringsadresser, der skal anvendes ved tilbagetagning.

Aftaler med miljøgodkendte oparbejdningsvirksomheder

Producenten har ansvaret for, at det tilbagetagne elskrot fra erhverv bliver behandlet på miljøgodkendte anlæg, såfremt elskrottet af slutbruger tilbageleveres til producenten.

Det er vigtigt, at de anvendte behandlingsformer sikrer, at producenten overholder Elektronikaffaldsbekendtgørelsens krav til nyttiggørelse og genanvendelse.

Der findes links til genvindingsindustriens miljøgodkendte oparbejdningsvirksomheder på DPA's hjemmeside www.producentansvar.dk.

Som en væsentlig del af aftalegrundlaget med den miljøgodkendte genvindingsvirksomhed skal producenten sikre, at oparbejdningsvirksomheden registrerer de modtagne og behandlede mængder samt behandlingsformen, når de foretager behandlingen af elskrottet. Registreringen af mængderne skal foreligge i en sådan form, at producenten efterfølgende kan anvende informationerne ved den årlige indberetning til DPA.

Registrering og indberetning til DPA

Når producenten har valgt at varetage producentansvaret individuelt, skal producenten foretage registrering og årlig indberetning i producentregistret. Producenten har også ansvaret for opdatering af stamdata.

En gang årligt skal producenten indberette en række lovpligtige oplysninger til DPA's producentregister. Oplysningerne omfatter bl.a. de markedsførte, indsamlede og behandlede mængder i kg. Producenten skal derfor sikre, at de nødvendige informationer bliver registreret i interne administrative systemer og er tilgængelige, når der skal indberettes til DPA mellem 1. januar og 31. marts hvert år.

Afholdelse af omkostninger til indsamlings- og behandlingssystemer

Den individuelle producent er forpligtet til at afholde alle omkostninger til etablering og vedligeholdelse af indsamlings- og behandlingssystemet. Mere information kan findes på www.producentansvar.dk.

Dansk Producentansvar, 2022

Vester Farimagsgade 3, 2.
DK-1606 København V
Tlf: 39155161

E-mail: info@producentansvar.dk

Web: www.producentansvar.dk